

บทคัดย่อ

รหัสโครงการ	RDG59N0046
ชื่อโครงการ	การบูรณาการสายสัมพันธ์และมรดกวัฒนธรรมชุมชนไทยชนะศึกสู่การพัฒนาการจัดการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมโดยการมีส่วนร่วมของชุมชนและองค์การบริหารส่วนตำบลไทยชนะศึก อำเภอกู่เหล็ก จังหวัดโขทัย
ชื่อนักวิจัย	นายเอี่ยม ปัญญาและคณะ
ระยะเวลาโครงการ	1 พฤษภาคม 2559 – 31 ตุลาคม 2560

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ 5 ประการคือ 1) เพื่อสืบค้น “ของดีบ้านฉัน”(ประเพณี จารีต วัฒนธรรม ความเชื่อ)”ที่สามารถสร้างความสัมพันธ์และมรดกวัฒนธรรมชุมชนไทยชนะศึกสู่การพัฒนาการจัดการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมโดยการมีส่วนร่วมของชุมชนและองค์การบริหารส่วนตำบลไทยชนะศึก 2) สร้างภาคีเครือข่ายเพื่อเข้าร่วมพัฒนาการท่องเที่ยวโดยชุมชน 3) ศึกษาประวัติความเป็นมาและจารีตประเพณีแต่ละช่วงเวลาของการเปลี่ยนแปลงในแต่ละยุคที่มีการเปลี่ยนผ่านมรดกวัฒนธรรมที่โดดเด่นเป็นเอกลักษณ์ของชุมชนไทยชนะศึก 4) มุ่งสร้างจินตนาการที่สร้างสรรค์ร่วมกันระหว่างชุมชนกับองค์การบริหารส่วนตำบลในการพัฒนาพื้นที่ให้เป็นแหล่งเรียนรู้มรดกวัฒนธรรมชุมชนแก่ผู้มาเยือนในรูปแบบกิจกรรมและเส้นทางท่องเที่ยวชุมชน 5) พัฒนาศักยภาพชุมชนในการบริหารจัดการและการให้บริการการท่องเที่ยวโดยชุมชนแก่ผู้มาเยือนที่วิจัยดำเนินการวิจัยเพื่อท้องถิ่นใช้การสืบค้นจากเอกสารและการสัมภาษณ์เชิงลึกจากผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องผ่านการบอกเล่าจากผู้เข้าร่วมเวทีชุมชนโดยมีประชาชนในตำบลไทยชนะศึกสร้างแนวร่วมในการศึกษาและพัฒนางานวิจัยกลุ่มเป้าหมาย คือ คนในชุมชน ภาคีผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทั้งในและนอกชุมชน การวิจัยใช้สถิติเชิงพรรณนาและสรุปผล

จากการศึกษา พบว่า ของดีของชุมชนไทยชนะศึก ที่ยึดโยงสายสัมพันธ์ของคนในชุมชนไทยชนะศึก คือ “ประเพณีและความเชื่อทางพระพุทธศาสนา” ในทุก ๆ ประเพณีของชุมชนไทยชนะศึก โดยเฉพาะอย่างยิ่ง “ประเพณีตานก๋วยสลาก” มีความสัมพันธ์กับวิถีชีวิตของคนไทยชนะศึก ทุกคนพื้นถิ่นที่อพยพมาจากล้านนาและภาคกลางอย่างเหนียวแน่นตลอดระยะเวลากว่า 80 ปีก่อเกิดการดำเนินชีวิตในรูปแบบ “ชุมชนสองวัฒนธรรม หรือ พหุวัฒนธรรม” คือ วัฒนธรรมล้านนาและวัฒนธรรมไทยภาคกลาง มรดกวัฒนธรรมของชุมชนไทยชนะศึกที่มีเอกลักษณ์ คือ “การแสดงพื้นเมืองกลองสะบัดชัย” และมีอัตลักษณ์

ที่โดดเด่น คือ “ชุมชนวิเวกวัฒนธรรม” เป็นชุมชนที่มีบรรยากาศอบอุ่นไปด้วยความสุข ความสงบ มีความเป็นระเบียบเรียบร้อย มีธรรมชาติที่ร่มเย็น ดำเนินชีวิตในวิถีเรียบง่ายจากความอุดมสมบูรณ์ของพื้นที่ก่อให้เกิดเสียงเล่าลือว่า “บ้านดง เหมือนนา ข้าววาสามกอ” ทำให้คนในพื้นที่ใกล้เคียงอพยพเข้ามาทำมาหากิน พัฒนาการในยุคต้นของชุมชนเป็นการทำการเกษตร การค้าไม้มีพ่อเลี้ยงแม่เลี้ยงที่แสดงให้เห็นถึงความมั่งคั่ง การคมนาคมใช้เส้นทางน้ำและทางเกวียน ยุคกลางทำเกษตรปลูกข้าว ปลูกถั่ว ปลูกงา การค้าไม้ การสัญจรทางน้ำเริ่มลดบทบาทลงเนื่องจากมีการใช้รถยนต์ในการสัญจร มีการสร้างถนนและปัจจุบันยังทำการเกษตรสินค้าเกษตรที่โดดเด่น คือ “ข้าว” จารัตประเพณีที่โดดเด่น คือ “ประเพณีตานก๋วยสลาก” การพัฒนาการท่องเที่ยวชุมชนไทยชนะศึก มีภาคีเครือข่ายเข้าร่วมพัฒนา 3 ระดับ คือระดับชุมชน ระดับจังหวัดและระดับประเทศ โดยมีองค์การบริหารส่วนตำบลไทยชนะศึก เป็นทีมงานหลักในการดำเนินงานในระยะเริ่มต้น จากนั้นได้สร้างความร่วมมือกับเครือข่าย กลุ่มต่าง ๆ ด้านการพัฒนาศักยภาพชุมชนในการบริหารจัดการและการให้บริการท่องเที่ยวโดยชุมชนแก่ผู้มาเยือน ทำให้เกิด “กลุ่มท่องเที่ยวชุมชนไทยชนะศึก” พัฒนาเส้นทางท่องเที่ยวชุมชนได้ 4 เส้นทาง ดังนี้ เส้นทางที่ 1 เส้นทางการท่องเที่ยว ธรรมชาติน่าыл ชุมชนไทยชนะศึคน่าอยู่ เส้นทางที่ 2 เส้นทางการท่องเที่ยวไทยชนะศึคน่าอยู่ เคียงคู่ความสงบ เส้นทางที่ 3 เส้นทางท่องเที่ยวตำนานหลวงพ่อไทยชนะศึกและเส้นทางที่ 4 เส้นทางท่องเที่ยวรักสุขภาพ รักไทยชนะศึก